

ร้อยเอ็ด เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคอีสานมานานกว่า 200 ปี อดีตเคยเป็นเมืองใหญ่ที่รุ่งเรืองมาก ชื่อว่า สาเกตุนคร มีประตูเข้าเมือง 11 ประตู เมืองขึ้น 11 เมือง แต่ปัจจุบันได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ มากมาย เมืองร้อยเอ็ดเป็นเมืองแห่งบึงพลาญชัย และมีสวนหนึ่งของทุ่งกุลาร้องไห้ที่มีชื่อเสียง ซึ่งมีเนื้อที่กว้างใหญ่ถึงสองล้านไร่เศษ ขณะนี้กำลังได้รับการพัฒนาเพื่อให้เป็นแผ่นดินแห่งความอุดมสมบูรณ์จนแทบจะหาร่องรอยแห่งอดีตไม่พบ

ประวัติศาสตร์ของเมืองร้อยเอ็ดเริ่มปรากฏขึ้นในราวสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย โดยมีเจ้าลาวจากนครจำปาศักดิ์ได้เดินทางมาตั้งบ้านเรือนในบริเวณที่เป็นอำเภอสุวรรณภูมิในปัจจุบัน ต่อมาได้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารสมเด็จพระบรมราชาที่ 3 แห่งกรุงศรีอยุธยา ในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้ย้ายเมืองใหม่มาตั้งที่บริเวณเมืองร้อยเอ็ดปัจจุบัน ส่วนเมืองสุวรรณภูมิเดิมก็ยังคงมีอยู่ในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เจ้านุวงศ์เวียงจันทน์คิดกบฏต่อกรุงเทพฯ ได้ยกทัพเข้ามาตีหัวเมืองรายทางจนถึงนครราชสีมา แต่ก็ถูกทัพไทยตีแตกพ่ายไปในที่สุด

นอกจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้ว ยังพบหลักฐานทางโบราณคดีแสดงการอยู่อาศัยของคนมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์เช่นกัน และรวมทั้งเคยเป็นดินแดนที่อยู่ในเขตอิทธิพลของอาณาจักรขอมโบราณ เพราะพบโบราณสถานแบบขอมหลายแห่ง เช่น กู่พระโกนา อำเภอสุวรรณภูมิ กู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย ปรางค์กู่ อำเภอธวัชบุรี เป็นต้น

ทิศใต้	จดอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ และอำเภอราชสีห์ จังหวัดศรีสะเกษ
ทิศตะวันออก	จดอำเภอเมือง อำเภอเสิงสาง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดยโสธร
ทิศตะวันตก	จดอำเภอเมือง อำเภอวาปีปทุม และอำเภอพยัคฆภูมิ จังหวัดมหาสารคาม

ร้อยเอ็ด มีเนื้อที่ 8,299.4 ตารางกิโลเมตร และแบ่งการปกครองออกเป็น 17 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอธวัชบุรี อำเภอพนมไพร อำเภอโพนทอง อำเภอเสลภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภออาจสามารถ อำเภอหนองพอก อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอโพนทราย อำเภอเมยวดี อำเภอศรีสมเด็จ อำเภอจังหาร กิ่งอำเภอเชียงขวัญ และกิ่งอำเภอหนองฮี

ระยะทางจากอำเภอเมืองร้อยเอ็ดไปยังอำเภอและกิ่งอำเภอต่างๆ

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบสูง มีทุ่งกว้าง ดินปนทราย ส่วนมากเป็นดินเค็ม ดั้งนั้นจังหวัดร้อยเอ็ดจึงมีบ่อเกลือสินเธาว์มากแห่งหนึ่งในภาคอีสาน แหล่งน้ำสำคัญคือ ลำน้ำชี ลำน้ำมูล ลำน้ำยัง ลำน้ำเตา ลำน้ำพับเพลา และลำน้ำเสียว

อาณาเขตและการปกครอง

ทิศเหนือ	จดอำเภอกมลาไสย อำเภอกุฉินารายณ์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ และอำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร
----------	---

อำเภอเมือง-อำเภอจังหาร	10	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอธวัชบุรี	12	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอศรีสมเด็จ	25	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอจตุรพักตรพิมาน	26	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเมืองสรวง	26	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเสลภูมิ	34	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภออาจสามารถ	34	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอโพนทอง	47	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเกษตรวิสัย	47	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอสุวรรณภูมิ	52	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอโพธิ์ชัย	58	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอพนมไพร	64	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอหนองพอก	73	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอเมยวดี	73	กิโลเมตร

อำเภอเมือง-อำเภอโพธาราม	79	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-อำเภอบูรณรัมย์	85	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอเชิงขี้นก	18	กิโลเมตร
อำเภอเมือง-กิ่งอำเภอหนองฮี	76	กิโลเมตร

การเดินทาง

ตัวเมืองร้อยเอ็ดอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปตามทางรถยนต์ 512 กิโลเมตร สามารถเดินทางได้ดังนี้

ทางรถยนต์ ทางที่สะดวกและสั้นที่สุด คือใช้เส้นทาง กรุงเทพฯ ผ่านสระบุรี-นครราชสีมา-บ้านไผ่-มหาสารคาม ถึงจังหวัดร้อยเอ็ดใช้เวลาเดินทางประมาณ 6 ชั่วโมง

ทางรถไฟ ต้องไปลงที่จังหวัดขอนแก่น แล้วต่อรถยนต์โดยสารเข้าจังหวัดร้อยเอ็ด รายละเอียดเพิ่มเติมสอบถามได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 223-7010, 223-7020

ทางเครื่องบิน ต้องไปลงที่จังหวัดขอนแก่นแล้วต่อรถยนต์โดยสารเข้าจังหวัดร้อยเอ็ด สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) โทร. 280-0060, 628-2000

ทางรถโดยสารประจำทาง จากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ ถนนกำแพงเพชร มีรถโดยสารทั้งธรรมดาและปรับอากาศไปจังหวัดร้อยเอ็ดวันละหลายเที่ยว สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. 936-2852-66

จากจังหวัดร้อยเอ็ดมากรุงเทพฯ รถออกจากสถานีขนส่งร้อยเอ็ด ถนนเทวาภิบาล โทร. (034) 511939, 512546

รถธรรมดา เริ่มเวลา 05.00-21.10 น. ออกทุกๆ 1 ชั่วโมง ทุกวัน

รถปรับอากาศ เริ่มเวลา 08.00-21.30 น. ออกทุกๆ 1 ชั่วโมง ทุกวัน

สถานที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเมือง

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ร้อยเอ็ด เป็นสวนสาธารณะกลางเมือง อยู่หน้าศาลากลางจังหวัด เปิดเมื่อปี พ.ศ. 2529 มีเนื้อที่ประมาณ 225 ไร่ ตกแต่งบริเวณด้วยไม้ดอกไม้ประดับนานาพันธุ์ และต้นไม้ใหญ่เพื่อให้ความร่มรื่น จุดเด่นของสวนแห่งนี้อยู่ที่น้ำพุบริเวณใจกลางสวนที่พุ่งฉีดในระดับสูง หอนาฬิกากลางเมืองสวยเด่นเป็นสง่าแก่เมืองร้อยเอ็ด มีอาคารอ่านหนังสือไว้สำหรับบริการประชาชน สถานที่แห่งนี้ใช้เป็นสถานที่จัดงานเทศกาลและพิธีการต่างๆ ของจังหวัด เช่น งานปีใหม่

บึงพลาญชัย ตั้งอยู่บริเวณกลางเมืองร้อยเอ็ด ถือเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด มีลักษณะเป็นเกาะอยู่กลางบึงน้ำขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 50 ไร่ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ตกแต่งเป็นสวนไม้ดอกไม้ประดับ มีพันธุ์ไม้ต่างๆ ร่มรื่น และในบึงน้ำมีปลาชนิดต่างๆ หลายพันธุ์มากมาย มีเรือสำหรับให้ประชาชนได้พายเล่นในบึง นอกจากนี้ยังใช้เป็นสถานที่จัดงานเทศกาลของจังหวัดรวมทั้งจัดมหรสพต่างๆ ภายในบึงพลาญชัยมีสิ่งก่อสร้างที่น่าสนใจคือ

- ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง เป็นที่เคารพบูชาของชาวร้อยเอ็ด
- พระพุทธรูปปางลีลาขนาดใหญ่ กลางสวนดอกไม้
- พานรัฐธรรมนูญ และนาฬิกาดอกไม้
- ภูพลาญชัย มีลักษณะเป็นสวนสัตว์และน้ำตกจำลอง
- สนามเด็กเล่น
- นกชนิดต่างๆ

สวนสุขภาพ เป็นสวนออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย อันเป็นการเสริมสร้างพลานามัยแก่ชาวร้อยเอ็ด

วัดกลางมิ่งเมือง ตั้งอยู่บนเนินในเมือง เป็นวัดเก่าแก่สันนิษฐานว่าสร้างก่อนตั้งเมืองร้อยเอ็ด ส่วนอุโบสถสร้างในสมัยอยุธยาตอนปลาย ในอดีตเคยใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา ปัจจุบันเป็นสถานที่ศึกษาปริยัติธรรม และสถานที่สอบธรรมสถาน ชื่อโรงเรียนสุนทรธรรมปริยัติ บริเวณผนังรอบอุโบสถมีลวดลายภาพวาด แสดงถึงพุทธประวัติ สวยงามและมีค่าทางศิลปะ

วัดสระทอง หรือวัดบึงพลาญชัย ตั้งอยู่ในตัวเมืองเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อดวงแก้วพระสังกัจจายน์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ชาวร้อยเอ็ดเคารพสักการะสร้างในสมัยใดไม่ปรากฏ เมื่อปี พ.ศ. 2325 พระยาขัติยวงษา (ท้าวธน) ซึ่งเป็นเจ้าเมืองร้อยเอ็ดคนแรกได้พบพระองค์นี้เห็นว่ามีค่าและศักดิ์สิทธิ์มาก จึงได้นำมาประดิษฐานที่วัดสระทองและยกให้เป็นพระคู่บ้านคู่เมือง ในอดีตข้าราชการทุกคนต้องมาสาบานตนต่อหน้าหลวงพ่อดวงแก้วชื่อสัตย์ต่อบ้านเมืองเป็นประจำทุกปี

วัดบูรพาภิราม อยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญเดิมชื่อ วัดหัวรอ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น วัดบูรพาภิราม มีพระพุทธรูปปางประทานพรที่สูงที่สุดในโลกคือ พระพุทธรัตนมงกมลมหา牟尼 หรือหลวงพ่อใหญ่ สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ที่ฐานพระพุทธรูปองค์นี้ เป็นห้องพิพิธภัณฑ์จำนวนหลายห้อง ความสูงขององค์พระวัดจากพระบาทถึงยอดเศสูงถึง 59 เมตร 20 เซนติเมตร และมีความสูงทั้งหมด 67 เมตร 85 เซนติเมตร นอกจากนี้หลวงพ่อใหญ่ยังเป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดและปรากฏอยู่ในคำขวัญของเมืองร้อยเอ็ดด้วย ด้านทิศตะวันออกของบริเวณวัดอยู่ติดกับคูรอบเมืองสมัยเก่า ซึ่งเป็นที่สร้างศาลาศาลเจ้าพ่อมเหศักดิ์กานภาพ ซึ่งชาวเมืองร้อยเอ็ดเคารพนับถือมาก

ห่างจากตัวเมืองร้อยเอ็ด 25 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านทอผ้าไหม มีการจัดตั้ง “กลุ่มอ้อมทรัพย์เพื่อการผลิต” เป็นศูนย์รวมและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ตั้งอยู่ที่บ้านคุณอำพร ทองธิดาร 84 หมู่ 6 ซอย 1 บ้านห้วยหลิม ตำบลมะบ้า อำเภอรวิชัยบุรี

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอรวิชัยบุรี

(ทางหลวงหมายเลข 23)

ปราสาทหรือปราสาทหนองกู่ ตั้งอยู่ที่บ้านยางกู่ ตำบลมะบ้า อำเภอรวิชัยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด การเดินทางจากจังหวัดร้อยเอ็ด ตามทางหลวงสาย 23 หรือสายร้อยเอ็ด-ยโสธร ประมาณ 10 กิโลเมตร ถึงที่ว่าการอำเภอรวิชัยบุรี ฝั่งตรงข้ามมีทางลูกรังแยกซ้ายไปปราสาทกู่ ระยะทาง 6 กิโลเมตร หรือใช้เส้นทางร้อยเอ็ด-โพนทอง ทางหลวงสาย 2044 ไปประมาณ 8 กิโลเมตร มีทางแยกขวาไปปราสาทกู่อีก 1 กิโลเมตร (เส้นทางนี้สะดวกกว่าเส้นทางแรก)

ปราสาทกู่ คือ กลุ่มอาคารที่มีลักษณะแบบเดียวกันกับอาคารที่เชื่อกันว่า คืออโรคยาศาลตามที่ปรากฏในจารึกปราสาทตาพรหมอันประกอบด้วย ปราสาทประธาน บรรณาลัย กำแพงพร้อมซุ้มประตูและสระน้ำนอกกำแพง โดยทั่วไปนับว่าคงสภาพเดิมพอควร โดยเฉพาะปราสาทประธานชั้นหลังคาทรงเหลือ 3 ชั้น และมีฐานบัวยอดปราสาทอยู่ตอนบน อาคารอื่นๆ แม้หักพังแต่ทางวัดก็ได้จัดบริเวณให้ดูร่มรื่นสะอาดตา

นอกจากนี้ภายในกำแพงด้านหน้าที่มีมุขทิศตะวันออกเฉียงใต้ยังพบโบราณวัตถุอีกหลายชิ้นวางเก็บรักษาไว้ใต้อาคารไม้ได้แก่ทับหลังหินทราย สลักเป็นภาพบุคคลนั่งบนหลังช้างหรือวัว ภายในซุ้มเรือนแก้วหน้ากาล จากการสอบถามเจ้าอาวาสวัดศรีรัตนาราม กล่าวว่า เป็นทับหลังหน้าประตูมุขของปราสาทประธานเสากรอบประตู 2 ชั้น ชั้นหนึ่งมีภาพสลักรูปฤๅษีที่โคนเสาควิลิ่งขนาดใหญ่พร้อมฐานที่ได้จากฟงน้ำด้านนอกออกไป และชั้นส่วนบัวยอดปราสาท ซึ่งถูกตัดแปลงเป็นฐานของพระสังกัจจายนี่ปูนปั้น กำหนดอายุว่าสร้างราวพุทธศตวรรษที่ 18

บ้านห้วยหลิม ตั้งอยู่ที่ตำบลมะบ้า อำเภอรวิชัยบุรี บนเส้นทางสายร้อยเอ็ด-ยโสธร ตรงหลักกิโลเมตรที่ 145-146

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย

(ทางหลวงหมายเลข 215, 214)

กู่กาสิงห์ ตั้งอยู่ในวัดบูรพากู่กาสิงห์ ตำบลกู่กาสิงห์ อำเภอเกษตรวิสัย สามารถเดินทางได้ 2 ทาง คือ ใช้เส้นทางร้อยเอ็ด-เกษตรวิสัย ทางหลวงหมายเลข 214 ระยะทาง 47 กิโลเมตร เดินทางต่อไปตามทางหลวงสายเกษตรวิสัย-สุวรรณภูมิ ประมาณ 10 กิโลเมตร มีทางแยกขวากู่กาสิงห์เป็นระยะทางอีก 10 กิโลเมตร หรืออาจใช้เส้นทางสายร้อยเอ็ด-สุวรรณภูมิ-สุรินทร์ (ทางหลวงหมายเลข 215 ต่อด้วย 214) ระยะทาง 60 กิโลเมตร ถึงวัดกู่พระโกนา ด้านตรงข้ามวัดมีทางแยกไปกู่กาสิงห์ ระยะทางอีก 18 กิโลเมตร

กู่กาสิงห์ เป็นสถาปัตยกรรมแบบเขมรอีกแห่งหนึ่ง มีขนาดค่อนข้างใหญ่และยังอยู่ในสภาพดีพอควร ขณะนี้หน่วยศิลปากรที่ 6 กรมศิลปากรได้ดำเนินการขุดแต่งและบูรณะให้เห็นสภาพชัดเจนสวยงามยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในภาคอีสาน ประกอบด้วย ปราสาท 3 องค์ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงเดียวกัน มีวิหารหรืออาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่เรียกว่าบรรณาลัยอยู่ทางด้านหน้าทั้งสองข้าง ทั้งหมดล้อมรอบด้วยกำแพงซึ่งมีซุ้มประตูทั้ง 4 ทิศ ถัดออกไปเป็นคูน้ำรูปเกือกม้าล้อมรอบอีกชั้นหนึ่ง

ปราสาทประธานหรืออาคารหลักที่มี 3 องค์นั้น ตั้งเรียงอยู่บนฐานเดียวกันในแนวเหนือ-ใต้ แผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ปราสาทองค์กลางมีขนาดใหญ่กว่าอีก 2 องค์ที่ขนาบข้าง และมีมุขยื่นทางด้านหน้าเป็นห้องยาว มีประตูทางเข้า 3 ทาง คือด้านหน้าและด้านข้างของห้องยาวทั้งสอง ส่วนฐานขององค์ปราสาทก่อด้วยศิลาทรายยังคงปรากฏลวดลายสลักเป็นชั้นเป็นแนว เช่น ลายกลีบบัวและลายกนก ผนังก่ออิฐ ที่ห้องในสุดหรือส่วน

ครม.คณะได้ค้นพบศิวิลิสต์ ซึ่งเป็นตัวแทนของเทพสูงสุด (พรอิศวร) และความอุดมสมบูรณ์ตามลัทธิความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ ลัทธิไศวนิกาย นอกจากนี้ยังพบทับหลังอีกหลายชิ้น ชิ้นหนึ่งสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณในซุ้มเรือนแก้ว โดยยืนอยู่เหนือหน้ากาลซึ่งมีมือยึดจับท่อนพวงมาลัยอีกทีหนึ่ง และยังสามารถพบซุ้มหน้าบันสลักเป็นภาพพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณท่ามกลางลายก้านขดอีกด้วย ส่วนปราสาทอีก 2 องค์ที่ขนาบนั้น มีขนาดและลักษณะเดียวกันฐานก่อด้วยศิลาทราย ผันก่ออิฐมีประตูเพียงด้านหน้า ภายในมีแท่นรูปเคารพวางอยู่

จากลวดลายของศิลปกรรม แบบแผนผังและโบราณวัตถุที่พบแสดงให้เห็นทราบว่า กู๋กาสิงห์สร้างขึ้นในแบบศิลปะเขมรที่เรียกว่า “แบบบาปวน” อายุราว พ.ศ. 1560-1630 เพื่อเป็นเทวสถานอุทิศถวายแด่พระอิศวร เทพเจ้าสูงสุดองค์หนึ่งในศาสนาพราหมณ์

ปราสาทองค์ทิศเหนือทางวัดสร้างศาลาครอบ ภายในมีหน้าบันสลักเรื่องรามายณะ และทับหลังสลักภาพพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ติดอยู่ที่เดิม คือเหนือประตูทางด้านหน้า ส่วนทับหลังประตูด้านทิศตะวันตกหันออกอยู่บนพื้นเป็นรูปนารายณ์ทรงครุฑ

ปราสาทองค์ทิศใต้ยังคงมีทับหลังของเดิมเหนือประตูหลอกด้านทิศเหนือเป็นภาพเทวดานั่งชันเข่าในซุ้มเรือนแก้วเหนือหน้ากาล นอกจากนี้ทางด้านหน้ายังมีทับหลังหันออกที่พื้น เป็นภาพพระอิศวรประทับนั่งบนหลังโค และมีเสานางเรียงวางอยู่ด้วย สันนิษฐานว่า กู๋พระโกนาเดิมจะมีสะพานและทางเดินประดับเสานางเรียงทอดต่อไปจากซุ้มประตูหน้าไปยังสระน้ำ หรือบารายซึ่งอยู่ห่างออกไปประมาณ 300 เมตร จากรูปแบบลักษณะทางศิลปกรรมทั้งหมดของภาพสลักและเสากรอบประตูซึ่งเป็นศิลปะขอมที่มีอายุในราว พ.ศ. 1560-1630 (แบบบาปวน) สันนิษฐานว่ากู๋พระโกนาคงจะสร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 16

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอเสลภูมิ

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอสวรรณภูมิ

(ทางหลวงหมายเลข 215, 202, 214)

กู๋พระโกนา ตั้งอยู่ที่บ้านกู๋วัดกู๋พระโกนา หมู่ 2 ตำบลสระคู การเดินทางจากจังหวัดร้อยเอ็ด เดินทางตามทางหลวงสาย 215 ผ่านอำเภอเมืองสรวง อำเภอสวรรณภูมิ จากนั้นเข้าสาย 214 ไปประมาณ 12 กิโลเมตร ถึงกู๋พระโกนา ระยะทางประมาณ 60 กิโลเมตรจากจังหวัด ปัจจุบันมีวัดสร้างอยู่ในบริเวณเดียวกัน มีถนนเป็นทางแยกเข้าไปทางด้านซ้ายมือ ด้านหน้าเป็นสวนยาง

กู๋พระโกนา ประกอบด้วย ปราสาทอิฐ 3 องค์ บนฐานศิลาทรายเรียงจากเหนือ-ใต้ ทั้งหมดหันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีกำแพงล้อมและซุ้มประตูเข้า-ออกทั้ง 4 ด้าน ก่อด้วยหินทรายเช่นกัน

ปราสาทองค์กลางถูกตัดแปลงเมื่อ พ.ศ. 2417 โดยการฉาบปูนทับและก่อขึ้นเป็นชั้นๆ แต่ละชั้นมีซุ้มพระทั้ง 4 ทิศ หน้าปราสาทองค์กลางชั้นล่างสร้างเป็นวิหารพระพุทธรูปประดับเศียรนาค 6 เศียรของเดิมไว้ด้านหน้า ส่วนปราสาทอีก 2 องค์ ก็ได้รับการบูรณะจากทางวัดเช่นกัน แต่ไม่ถึงกับเปลี่ยนรูปทรงอย่างปราสาทองค์กลาง

(ทางหลวงหมายเลข 23)

บึงเกลือ (บุงเกลือ) อยู่ในเขตตำบลเมืองไพร อำเภอเสลภูมิ ห่างจากตัวอำเภอเสลภูมิไปทางทิศตะวันออกประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ 7,500 ไร่ ในบึงน้ำแห่งนี้มีน้ำขังตลอดปี ริมบึงมีหาดทรายขาวสะอาด กว้างขวาง ในวันหยุดจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวพักผ่อนกันมากมาย ซึ่งจะมีอาหารชนิดบั้ง ทอดไว้บริการ

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอโพนทอง

(ทางหลวงหมายเลข 2044, 2136)

แหลมพยอม เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ อยู่บริเวณทิศตะวันออกของบึงโพนทอง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำกว้างใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 20 ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอโพนทอง ไปทางทิศตะวันออก (ถนนสายอำเภอโพนทอง-อำเภอหนองพอก) ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอหนองพอก

(ทางหลวงหมายเลข 2044, 2136)

วนอุทยานผาน้ำย้อย (พุทธอุทยานอีสาน) ตั้งอยู่ที่บ้านโคกกลาง ตำบลผาน้ำย้อย อำเภอหนองพอก อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอ เดินทางโดยรถยนต์สายร้อยเอ็ด-อำเภอโพนทอง-อำเภอหนองพอก ระยะทาง 62 กิโลเมตร จากตัวเมืองร้อยเอ็ด ตามทางหลวงหมายเลข 2044 และ 2136 ซึ่งมีสถานที่ที่น่าสนใจได้แก่ **ผาน้ำย้อย** ซึ่งเป็นผานหินขนาดใหญ่ ซึ่งมีน้ำไหลตกและซึมตลอดปีอยู่บนภูเขาเขียว บ้านโคกกลาง ตำบลโคกสว่าง มีเนื้อที่ป่ารอบๆ บริเวณหน้าผาพื้นที่ประมาณ 20,000 ไร่ เป็นป่าไม้เนื้อแข็งนานาชนิด นับเป็นป่าที่มีค่าและหายากยิ่ง มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลายชนิด เช่น หมูป่า เก้ง กวาง ไก่ป่า ฯลฯ

ผาน้ำย้อยอยู่สูงจากระดับพื้นดินประมาณ 200 เมตร และอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 380-500 เมตร เป็นภูเขาแบ่งพรมแดนระหว่างอำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร และอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

บนเขาภูพานี้มีวัดอยู่วัดหนึ่งสร้างในพื้นที่ 2,500 ไร่ ตามไหล่เขามีศาลาการเปรียญที่ใหญ่โตมาก มีขนาดกว้าง 40 เมตร ยาว 80 เมตร วัดนี้มีชื่อว่า “วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วราราม” โดยมีพระอาจารย์ศรีมหาวิโร ซึ่งเป็นศิษย์ของพระอาจารย์มั่น ภูริทัต เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง

พระมหาเจดีย์ชัยบาดาล เป็นพระเจดีย์ที่ใหญ่องค์หนึ่งของประเทศไทย มีความกว้าง 101 เมตร ความยาว 101 เมตร ความสูง 101 เมตร สร้างในเนื้อที่ 101 ไร่ เป็นพระเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งตัวองค์พระธาตุได้แบ่งเป็น 5 ชั้น และได้ตกแต่งลวดลายงามวิจิตรของศิลปะยุคใหม่และยุคเก่าผสมเป็นศิลปะร่วมสมัยที่หาดูได้ยาก พระมหาเจดีย์ชัยบาดาลนี้ตั้งอยู่ในบริเวณวัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วราราม

สวนพฤกษศาสตร์วรรณคดี เป็นโครงการสวนพฤกษศาสตร์ในวรรณคดีประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติดงมะอี ตำบลผาน้ำย้อย อำเภอหนองพอก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 85 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 1,000 ไร่ เป็นเนื้อที่สำหรับปลูกต้นไม้แบ่งตามวรรณคดี เช่น เรื่องพระเวสสัตร ลิลิตพระลอ ลิลิตตะเบงพ่าย ลานพุทธประวัติ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีสมุนไพรแยกตามสรรพคุณ บริเวณสวนมีสภาพภูมิประเทศสวยงาม

ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นทุ่งกว้างใหญ่ของภาคอีสาน มีอาณาเขตครอบคลุมถึง 5 จังหวัด คือ ในแนวทิศเหนือนั้นครอบคลุมอำเภอปทุมรัตน์ อำเภอเกษตรวิสัย และอำเภอสุวรรณภูมิ ของจังหวัดร้อยเอ็ด ในแนวทิศใต้มีลำน้ำมูลทอดยาวตลอดพื้นที่อำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ในแนวทิศตะวันตกผ่านอำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร และอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย ของจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ประมาณ 3 ใน 5 นั้นอยู่ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ทุ่งกุลาร้องไห้มีเนื้อที่กว้าง 2,107,681 ไร่

สาเหตุที่ทุ่งกว้างแห่งนี้ได้ชื่อว่าทุ่งกุลาร้องไห้นั้นก็ด้วยมีเรื่องเล่ากันว่า พวกกุลาร้องไห้ซึ่งเป็นพวกที่เดินทางค้าขายระหว่างเมืองต่างๆ ในสมัยโบราณได้ชื่อว่าเป็นนักตอสูร คือมีความเข้มแข็งอดทนเป็นเยี่ยม แต่เมื่อพวกกุลาร้องไห้เดินทางมาถึงทุ่งนี้ได้รับความทุกข์ยากเป็นอันมากถึงกับร้องไห้ เพราะตลอดทุ่งนี้ไม่มีน้ำหรือต้นไม้ใหญ่เลย ฤดูแล้งแผ่นดินก็แห้งแตกกระแหง

ปัจจุบันท้องทุ่งอันกว้างใหญ่นี้ได้รับการพัฒนาจากส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ บางแห่งก็ทำการเกษตรกรรม บางแห่งก็ใช้เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ซึ่งนับแต่จะมีความอุดมสมบูรณ์ขึ้นเรื่อยๆ ศูนย์พัฒนาทุ่งกุลาร้องไห้ห่างจากที่ว่าการอำเภอสุวรรณภูมิ 6 กิโลเมตร เลี้ยวพระโกนาไปเล็กน้อย

งานประเพณี

ประเพณีกินข้าวปั้นบุญผะเหวด เริ่มจัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2534 และจะจัดเป็นประจำทุกปี ในวันที่ 1-2 มีนาคมของทุกปี ณ บริเวณสวนสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ และบึงพลานุวัตร บุญผะเหวด หรือทางภาคกลางเรียกว่าบุญมหาชาติ นิยมจัดในช่วงเดือนสี่ เป็นงานบุญที่พระเทศน์มหาเวสสันดรชาดก เรียกรวมเทศน์นี้ว่า เทศน์มหาชาติ มีการแห่ชบวนผะเหวด 13 ชบวน ตามกัณฑ์เทศน์มหาชาติ จากอำเภอและหน่วยงานต่างๆ บริเวณรอบบึงพลานุวัตรด้านในก็จัดเป็นร้านข้าวปั้น (ขนมจีน) ไว้คอยบริการฟรีสำหรับผู้มาร่วมงาน นอกจากนี้ยังจัดให้มีการประกวดศิลปะวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน เช่น พานบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น

ประเพณีการแข่งขันเรือ เป็นงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยจัดให้มีขึ้นทุกปี ที่บึงพลาญชัย ในราวปลายเดือนธันวาคม

ประเพณีแห่เทียนพรรษา จัดขึ้นในวันอาสาฬหบูชาของทุกปี ณ บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ โดยขบวนแห่ต้นเทียนแต่ละวัดซึ่งได้รับการตกแต่งอย่างสวยงามด้วยดอกไม้สีสวยสด และสาวงามจะเคลื่อนขบวนจากคุ้มต่างๆ ผ่านตลาดไปยังบริเวณหน้าศาลากลางตรมูข ในบริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ เพื่อร่วมประกวดต้นเทียนและขบวนแห่ต้นเทียน ซึ่งมีการรำเชิงแบบอีสานประกอบด้วย

ประเพณีบุญบั้งไฟ จัดตามอำเภอต่างๆ ภายในจังหวัด ช่วงเดือนหกถึงเดือนเจ็ด มีขบวนแห่บั้งไฟซึ่งจัดอย่างสวยงามแสดงถึงประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยเฉพาะที่อำเภอพนมไพร และอำเภอสหัสขันธ์ มีขบวนแห่ที่จัดอย่างยิ่งใหญ่ไม่แพ้ระดับจังหวัด ประชาชนภายในจังหวัดและจังหวัดข้างเคียงได้เดินทางมาชมเป็นจำนวนมาก

สินค้าที่ระลึก

จังหวัดร้อยเอ็ด มีแหล่งที่ผลิตผลิตภัณฑ์พื้นเมืองหลายประเภท อาทิ ผ้าไหมที่บ้านหวายหลิม อำเภอธวัชบุรี มีผ้าไหมหลายชนิดมากมายทั้งสีล้วนลวดลายและความประณีต ร้อยเอ็ดได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตผ้าไหมชั้นเยี่ยม ได้รับรางวัลในการประกวดผ้าไหมหลายครั้ง แคน ที่บ้านสีแก้ว อำเภอเมืองร้อยเอ็ด เป็นแคนที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีการทำฟืม สำหรับทอผ้าที่บ้านเชียง อำเภอธวัชบุรี สามารถทำรายได้ให้แก่ราษฎรในหมู่บ้านเป็นอย่างมาก สำหรับร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์และของที่ระลึกได้แก่

จันเพ็ญ (หัตถกรรมไหม) ถนนสุริยเดชบำรุง จำหน่ายผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากไหม ดอกไม้ไหม ฯลฯ

ร้านจรินทร์ 283-5 ถนนผดุงพานิช จำหน่ายผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากไหม ของที่ระลึก ฯลฯ

ร้านนกน้อย 63-5 ถนนราษฎร์อุทิศ โทร. 511159, 520367-8 จำหน่ายหมวยอ แหนม หมูเส้น หมูหยอง กุนเชียง

ร้านภายในโรงแรมไหมไทย โรงแรมไหมไทย ถนนหายไศรภ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกพื้นเมือง

ร้านแม่บัวลอง ถนนผดุงพานิช จำหน่ายผ้าไหม ผ้าพื้นเมือง ฯลฯ

ร้านยวนจิต ถนนสายร้อยเอ็ด-มหาสารคาม บ้านโนนเมือง จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ผ้าไหม ผ้าทอพื้นเมือง หมอนลายขิด ฯลฯ

ร้านลินวิวัฒน์ ถนนสุนทรเทพ จำหน่ายผ้าไหม ฯลฯ

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมือง หลังศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด โทร. 513009, 511260 สถานที่จะรวบรวมและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝีมือของชาวบ้านในจังหวัด เช่น ผ้าไหม ผ้าทอพื้นเมือง หมอนลายขิด เครื่องจักสาน เครื่องใช้พื้นเมือง ฯลฯ

ร้านเสริมพันธ์ ถนนผดุงพานิช จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมือง ผ้าทอพื้นเมือง หมอนขวาง หมอนขิด ฯลฯ

สำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด (034) 511353

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 3
15/5 ถ.ประชาสโมสร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000 โทร.

(043) 244-498-9 โทรสาร (043) 244-497

พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์

